

UCHWAŁA Nr XXXIII/162/2009
Rady Gminy Lubomino
z dnia 21 grudnia 2009r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną w Gminie Lubomino na lata 2009 -2014”.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009r. Nr 52, poz. 420), art.17 ust.1 pkt 13 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2008r. Nr 115,poz. 728 , Dz.U. Nr 171, poz. 1056, Dz.U. Nr 216, poz.1367, Dz.U. Nr 223, poz. 1458, Dz..U. z 2009r. Nr 6, poz. 33, Dz.U. Nr 69, poz. 590, Dz.U. Nr 220, poz. 1431, Dz. U. Nr 92, poz. 753) **Rada Gminy Lubomino uchwala, co następuje :**

§ 1.

Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną w Gminie Lubomino na lata 2009 – 2014” stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lubomino.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy

Paweł Miąsko

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ NA LATA 2009-2014

Lubomino, 2009r.

Wstęp

Rodzina jest podstawową komórką społeczeństwa. Jej rola jest doniosła i tak ważna z uwagi na zadania, jakie są przed nią stawiane. Przede wszystkim nadmienić tu należy zadanie prokreacyjne i socjalizacyjne. Socjalizacja w rodzinie polega na wychowaniu dzieci, przekazaniu wartości kulturowych Ponadto przekazaniu im norm. Ponadto więzi, które łączą dzieci z rodzicami są tak specyficzne, iż mają decydujący wpływ dla rozwoju osobowości.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny.

Rodzina , w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwości samodzielnego

zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności.

Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji z życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych. Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi. Pomoc powinna służyć odbudowie i podtrzymywaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych.

Cele Gminnego Programu.

Gminny program profilaktyki i opieki nad rodziną jest częścią Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych w zakresie wspierania funkcji rodziny.

Wizja Gminna

Gmina Lubomino - miejscem na lepsze, bezpieczne „życie” mieszkańców

poprzez:

- dobrze funkcjonujący system wsparcia rodzinnego i społecznego,
- dobrą współpracę instytucji ze środowiskiem lokalnym,
- zaspokajanie potrzeb socjalnych jednostek i rodzin, zabezpieczające przed niedostatkiem i obniżeniem poziomu życia,
- sprawny system umożliwiający aktywność społeczną i zawodową mieszkańców,
- dobrą opiekę ludzi starszych i niepełnosprawnych,
- większą więź rodzinną,
- dobrze rozwinięty wolontariat,
- zapewnione bezpieczeństwo socjalne,
- umocnioną współpracę sąsiedzką w zakresie bezpiecznego otoczenia,
- szeroką współpracę mieszkańców gminy z jednostkami samorządowymi, z policją, zapobiegającą zjawiskom patologii społecznych.

Zadaniem Programu jest:

- zabezpieczenie podstawowych potrzeb materialnych rodziny,
- zapobieganie powstawaniu sytuacji wymagających interwencji kryzysowej,
- zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży,
- zapobieganie niepowodzeniom szkolnym,
- zapobieganie niedożywieniu dzieci,

- rozwiązywanie sytuacji kryzysowych,
- udzielanie pomocy w przezwyciężaniu uzależnień,
- zapewnienie opieki nad dziećmi wymagającymi oddziaływania wychowawczego,
- pomoc w przezwyciężaniu trudności szkolnych,
- zapewnienie integralnego rozwoju psychofizycznego,
- zapewnienie opieki osobom starszym, niepełnosprawnym.

Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubominie.

- 1) podniesienie społecznej i zawodowej aktywności mieszkańców gminy.
- 2) zaspokajanie potrzeb socjalnych wszystkich mieszkańców gminy potrzebujących wsparcia ze szczególnym uwzględnieniem rodzin i osób zagrożonych zjawiskami marginalizacji.
- 3) zmian w mentalności mieszkańców gminy, co do roli i zadań pomocy społecznej i kształtowania świadomości w tej sferze.
- 4) uaktywnienie i wypracowanie podstaw i zasad współpracy z podmiotami lokalnego życia publicznego (osoby fizyczne i prawne, szkoła, kościół katolicki i inne kościoły, fundacje, związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe).
- 5) dzieciom z rodzin o niskich dochodach zapewnienie pomocy w formie dożywiania w szkole.
- 6) rodzinom będącym w trudnej sytuacji materialnej, które własnymi środkami nie są w stanie przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej, zapewnienie pomocy finansowej w postaci zasiłków celowych i okresowych oraz pomocy rzeczowej.
- 7) udzielanie pomocy prawnej osobom i rodzinom w uzyskaniu alimentów od osób zobowiązanych do alimentacji.
- 8) osobom wymagającym pomocy w codziennych sprawach oraz w pielęgnacji, zapewnienie usług opiekuńczych.
- 9) podejmowanie działań w celu zapewnienia opieki prawnej oraz nadzoru kuratora nad nieletnimi, pozbawionymi opieki.
- 10) zapewnienie opieki prawnej oraz nadzór kuratora w przypadkach, gdy osoba ma trudności z rozpoznaniem swojej sytuacji oraz w zaspokajaniu swoich potrzeb.

WARUNKI MATERIALNE RODZIN

Poprawa jakości życia rodzin umożliwiająca realizowanie funkcji i zadań służących rozwojowi oraz osiąganiu samodzielności, zaradności, niezależności i odpowiedzialności jej członków

Wsparcie rodzin

1. Rozbudowa systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego (wsparcie dla rodzin z osobą długotrwale bezrobotną);
2. Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnymi członkami rodziny lub mieszkającymi z osobami starszymi.

Pomoc dla rodzin ubogich

1. Dostarczenie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych;
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole, wyposażenia w podręczniki i przybory szkolne, wypoczynku w czasie ferii letnich i zimowych.

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

1. Eliminowanie czynników sprzyjających wykluczeniu rodzin;
2. Rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie;
3. Praca nad rodziną celem powrotu dziecka do rodziny biologicznej (reintegracja rodziny);
4. Rozwój programów ochrony zdrowia dzieci i młodzieży;
5. Tworzenie infrastruktury instytucjonalno- organizacyjnej i finansowej wspomagającej programy integracji międzypokoleniowej, włączenie w życie społeczności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ludzi młodych z deficytami edukacyjno- wychowawczymi i nieprzystosowanych społecznie;
6. Tworzenie zintegrowanych programów przeciwdziałania przemocy i przestępczości młodego pokolenia.

FUNKCJONOWANIE RODZINY

Wzmacnianie potencjału rozwojowego rodziny

1. Inicjowanie programów służących rozwojowi młodego pokolenia i rodziny,
2. Rozbudowa zaplecza usługowego wspierającego rodzinę w wypełnianiu jej funkcji i zadań;
3. Rozwijanie lokalnej infrastruktury informacyjnej, edukacyjnej, terapeutycznej wspomagającej rodzinę w rozumieniu i rozwiązywaniu problemów społecznych;
4. Zespolenie i umocnienie podmiotów działających w społeczności lokalnej na rzecz rozwoju funkcjonowania rodziny oraz młodego pokolenia.

Wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo- wychowawczych

1. Organizowanie na terenie placówek oświatowych zajęć informacyjno- warsztatowych rozbudowujących wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży;
2. Włączenie rodziców w proces dydaktyczno- wychowawczy dzieci;
3. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie;
4. Budowanie systemu wsparcia dla rodzin oraz edukacja rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą;
5. Budowanie systemu poradnictwa i edukacji dla rodziców służących rozpoznawaniu zagrożeń i uzależnień dzieci i młodzieży.

EDUKACJA

Wzbogacenie oferty dydaktycznej

1. Włączenie w proces dydaktyczny programów otwierających świadomość młodego pokolenia na problemy osób starszych i ludzi niepełnosprawnych;
2. Wspieranie zajęć służących budowaniu postaw sprzyjających rozwijaniu umiejętności społecznych oraz przedsiębiorczości młodego pokolenia ;

Oferowane formy pomocy dla uczniów uzdolnionych

Wypracowanie procedury efektywnej selekcji uczniów poprzez: wyróżniania, nagradzania, stypendia.

Wsparcie systemu wartości społecznych w celu prawidłowego przebiegu procesu wychowania

1. Tworzenie i realizacja programów budujących więzi w rodzinach;
2. Przygotowanie młodzieży do pełnienia ról w rodzinie;
3. Kontynuowanie, wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży;
4. Inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego;
5. Wspieranie idei wolontariatu oraz innych form aktywności sprzyjających uwarżliwieniu młodzieży na potrzeby innych ludzi i budowaniu postaw prospołecznych oraz podejmowaniu działań na rzecz środowiska lokalnego i szerszych zbiorowości;

Ochrona dzieci i młodzieży przed marginalizacją i wykluczeniem społecznym

1. Realizacja programów dydaktycznych zajęć profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych z zakresu patologii społecznej ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień;
2. Inicjowanie programów prowadzących do redukcji czynników psycho-emocjonalnych, socjo-ekonomicznych sprzyjających marginalizacji młodzieży społecznie nieprzystosowanej;

SPORT, REKREACJA I WYPOCZYNEK

Stworzenie warunków służących aktywności sportowej i rekreacyjnej młodego pokolenia

1. Wspieranie stałych zajęć rekreacyjnych i sportowo-rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych;
2. Wspieranie imprez sportowych, rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży;
3. Wykorzystanie bazy sportowej na cele rekreacyjne oraz zwiększenia aktywności ruchowej dzieci i młodzieży;
4. Wspieranie różnych form turystyki krajowej.

Promocja i realizacja form spędzania czasu wolnego przez młodzież

1. Realizacja projektów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałanie uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego;
2. Poszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych;
3. W okresie wakacyjnym zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży.

ZDROWIE I SPRAWNOŚĆ

Świadczenia i usługi z zakresu promocji zdrowia i zadań ze sfery zdrowia publicznego

1. Wspieranie cyklicznych badań stanu zdrowia i sprawności młodego pokolenia;
2. Realizacja ochrony zdrowia z zakresu zdrowia publicznego (higiena, szczepienia ochronne itp.);
3. Realizacja programów profilaktycznych w szkole- wady postawy, wzroku, uzależnień i prawidłowego żywienia;

Opieka zdrowotna nad dzieckiem niepełnosprawnym

1. Monitorowanie zasięgu i rodzajów niepełnosprawności wśród dzieci i młodzieży oraz dostępności świadczeń i usług rehabilitacyjnych, kondycji socjalno- zdrowotnej i potrzeb niepełnosprawnej części populacji dziecięco- młodzieżowej;
2. Wspieranie programów rehabilitacyjnych przygotowujących młodzież niepełnosprawną do samodzielnego i niezależnego życia;
2. Wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi;
3. Wspieranie programów sprzyjających tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, umożliwiających przystosowanie dzieci zdrowotnych do codziennego funkcjonowania z niepełnosprawnością rówieśnika.

PATOLOGIA - BEZPIECZEŃSTWO

Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży

1. Wspieranie programów ilustrujących zagrożenia współczesności i sposoby zapobiegania i radzenia sobie w trudnych sytuacjach, uczących odporności na manipulację grupową, ekonomiczną;
2. Promocja programów profilaktyczno- edukacyjnych realizowanych z policją.

Profilaktyka uzależnień

1. Realizacja programów edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych związanych z uzależnieniem, adresowanych do dzieci i młodzieży (nikotyna, alkohol, narkotyki);
2. Szkolenia dla nauczycieli związane z uzależnieniami;
3. Ochrona dzieci przed uzależnieniami w rodzinie.

Przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i młodzieży

1. Diagnoza skali zjawiska krzywdzenia dzieci i młodzieży;
2. Rozwijanie programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i szkolnej w środowisku lokalnym oraz przemocy domowej;
3. Informacja dotycząca działalności programu NIEBIESKA KARTA.

Profilaktyka przestępczości dziecięcej i młodzieżowej

Tworzenie programów integrujących i aktywizujących społeczność lokalną na rzecz przeciwdziałania patologii wśród młodzieży i dzieci.

OGÓLNE ZASADY SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ.

- 1.Podmiotowość rodziny, ochrona praw rodziny i praw dziecka;
- 2.Różnorodność działań podmiotów publicznych i niepublicznych działań na rzecz rodzin;
- 3.Pierwszeństwo dziecka do ochrony i praw zwłaszcza niepełnosprawnego oraz zagrożonego ubóstwem, deprawacją, degradacją i marginalizacją społeczną;
- 4.Profilaktyka przed interwencją w rozwiązywaniu problemów rodziny i młodego pokolenia;
- 5.Wspieranie rodziny w realizacji jej funkcji wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych.

CELE PROGRAMU

- 1.Poprawa jakości życia, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
- 2.Przeciwdziałanie stanom grożącym degradacją społeczną, bezradnością społeczną;
- 3.Kompensowanie deficytów zdrowotnych, edukacyjnych, wychowawczych, społecznych i materialnych rodzin i dzieci;
- 4.Promowanie modelu zdrowej rodziny (styl życia);
- 5.Integracja podmiotów stanowiących bezpośrednio otoczenie wychowawcze dziecka oraz prewencja, redukcja, likwidacja czynników dezorganizujących środowisko wychowawcze dzieci i młodzieży;
- 6.Rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwaniu potencjału twórczego, organizacyjnego i społecznego ludzi młodych;
- 7.Ochrona dzieci i młodzieży przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniami, oraz przestępczością.

Ośrodek Pomocy przeznacza na realizację działań środki własne, a ponadto ubiegać się będzie o dofinansowanie z innych źródeł .

Koordinatorami programu będą :

Pracownicy Socjalni GOPS w Lubominie, Pedagogzy Szkolni.

PARTNERZY W REALIZACJI PROGRAMU

Przedstawiony program opieki nad dzieckiem i rodziną, obejmuje teren Gminy Lubomino, w którym uczestniczyć będą instytucje i organizacje, takie jak:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubominie.
2. Placówki szkolne na terenie gminy Lubomino.
3. Niepubliczny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubominie.
4. Kościoły